

Inventaris Collectie van de Sande

Universiteit Utrecht

Universiteitsbibliotheek

Onderdeel van: Collectie Biologie; Collectie Scheikunde

Lemma Digitaal Repertorium: <https://repertorium.library.uu.nl/collectie/van-de-sande/>

Samengesteld door: Geert Goorhuis. Eindredactie: Bart Jaski

Versie: 2-9-2022 (vorige versie: 8-4-2022)

VOORLOPIGE INVENTARIS

Jaap van de Sande (1916-2001)

Jacob Marinus Heyl ("Jaap") van de Sande werd geboren op 14 april 1916 te Schoondijke (Zeeland). In 1937 begon hij aan zijn studie Farmacie aan de Universiteit Utrecht. In 1946 deed hij zijn apothekersexamen in Leiden en werd bevorderd tot apotheker. Een maand later werd hem gevraagd leiding te nemen over een apotheek in Vlissingen aan de Badhuisstraat, waar hij in 1949 eigenaar van werd. De apotheek kreeg de naam *Apotheek Van de Sande*. Hij heeft bijna vijftig jaar in zijn apotheek gewerkt. In 1996 bestond *Apotheek van de Sande* honderd jaar.

Naast apotheker was Van de Sande ook een gepassioneerd boekverzamelaar. Hij overleed op 2 juli 2001. Zijn collectie werd in 2010 geschonken aan de Universiteit Leiden. In januari 2012 werden zijn collegedictaten en aanverwante documenten (ca. 1929-1954) overgedragen aan de Universiteitsbibliotheek Utrecht. Hierin bevinden zich o.a. documenten van of gerelateerd aan de academici Ernst Julius Cohen (1869-1944), J.S.N. Cramer,¹ Willem Cornelis de Graaff (1877-1944), Pieter Karsten (1904-1975), Hendrik Christoffel Milius (1888-1949), Nicolaas Schoorl (1872-1945) en Evert Hendrik Vogelenzang (1898-1982).

¹ Coauteur van 'Thermometrie', *Zeitschrift für analytische Chemie* 91 nr. 11-12 (1933), p. 439-440. Auteur van 'Dampfdruckbestimmungen an einigen organischen Stoffen', *Recueil des travaux chimiques des Pays-Bas* 62 nr. 9 (1943), p. 606-610.

Voorlopige inventaris collectie Van de Sande

Bij herpakking in september 2022 zijn de 2 oorspronkelijke dozen uitgebreid tot 4 dozen, vandaar de nummering 1A-B en 2A-C (1B en 2A zitten in dezelfde doos).

DOOS 1: mappen 1-13

Doos 1A

Map 1

Schetsboek met tekeningen van microscoopwaarnemingen van enige tientallen stofsoorten (van Acetanilide tot Urotropine en ook microchemie), s.d.

Map 2

Schetsboek met tekeningen van microscoopwaarnemingen van enige tientallen stofsoorten zoals: amyllum, meel, cellen, ongeorganiseerde stoffen, bladeren, bloemen, stengels etc. met bijschriften en een briefje aan Jaap v.d. Sande door: Maas-Jan, Utrecht, 13-7-1948.

Map 3

Schetsboekje met tekeningen van microscoopwaarnemingen van diverse zuren, 1942.

Map 4

Schrift met opschrift: "Rekeningen 1929-30-31-32 enz.", bevat financiële administratie van de apotheek "Van Ockenburg Sr." met als apotheker: F. Slingenberg, Badhuisstraat 22, Vlissingen, 1929-1943.

Map 5

2 notitieboekjes met daarop: "aantal recepten", waarin de recepten staan uitgesplitst in aantallen geleverd aan de diverse instituten zoals ziekenhuizen, particulier, ziekenfonds, armenbestuur enz., 1919-1943. Waarschijnlijk ook afkomstig van de apotheek "Van Ockenburg Sr."

Map 6

Gestencild en gebonden werk betreffende informatie over plantaardige producten zoals: graan- en meelsoorten, diverse zaden en specerijen, koffie, thee en cacao. Bevat ook tekeningen, s.d., 128 p.

Map 7

Gestencild en gebonden werkhandboek betreffende informatie over "scheiding der vaste stoffen", de oplosbaarheid van stoffen in water en alcohol, s.d., 47 p.

Map 8

Gestencild en geniet werk: "De gewichtsanalytische bepaling van Natrium in den vorm van Tripelacetaat" door N. Schoorl, Pharmaceutisch Laboratorium der Universiteit, Utrecht, 1940.

Map 9

Gestencild en gebonden werk betreffende "Pathologische Chemie", Utrecht, 1944, 53 p.

Doos 1B

Map 10

Gestencild en gebonden werk betreffende "De maximaal-dosis", naslagwerk, s.d. 101 p.

Map 11

Gestencild en gebonden werk: "Verkort dictaat titreeranalyse" door N. Schoorl, s.d., 49 p.

Map 12

Gestencild en geniet werk "Handleiding bij de Qualitatieve Analyse" (bloemlezing uit paperassen en niet volledig), Utrecht, 1939, 27 p.

Map 13

Vier gestencilde, geniete en gekafte werkjes met de achtereenvolgende titels: "Boter", "Bier en Wijn", "Water" en "Melk", met op de titelpagina: "Dit regulatief is niet dienstig voor het practisch onderzoek van levensmiddelen", 8^e druk, 1938, met losse aantekeningen, 4x.

DOOS 2: mappen 1-25

Doos 2A

Collegedictaten (1938-1946), alle autograaf, meestal met "J.M.H. van de Sande" op de kaft, soms met adres. Op de collegedictaten is vaak een gestempeld nummer op de binnenzijde kaft, en sommige zijn tweezijdig beschreven. Enkele documenten zijn later los bij de collegedictaten gevoegd.

1. Algemene plantkunde, 1938, 2x
2. Anorganische chemie (practicum), 2x, met losse vellen, s.d.
3. Bloed, 1943
4. Chemie, met losse vellen en krantenartikel over afscheid Prof. E. Cohen, 1938-1939
5. Dictaat (onderwerp onduidelijk), soms met losse vellen en in nr. 1 een brief van: R. Schilt, Hilversum, 1945, 6x (nr. 2 ontbreekt)

Doos 2B

6. Galenica (verslagen), door: Prof. W.C. de Graaff, met losse vellen, 2x, 1941-1943, s.d.
7. Handelswaren, door: Prof. W.C. de Graaff, 2x, met losse vloeibladen en een uitnodiging voor een lezing van Unitas-pharmaceuticum door Prof. P. Karsten over "waarom colorimetrie en hoe?", op 12-2 in het pharmaceutisch laboratorium, Utrecht, 1941-1942
8. Levensmiddelenleer door: Dr. Milius, met losse (getypte) vellen en een artikel over de molenaar en zijn werk voor het maken van brood, 1942
9. Microbiologie en melkhygiëne, met los vloeiblad, 1941-1943
10. Microchemie met los daarin: stencil: "het kristal in de microchemie" en "Microchemie 1940"
11. Organische chemie (verslagen practicum), 1939
12. P 1-3 (mogelijk afkorting van "Pillen"), 3x, met insuline-uitgavelijst, 1946
13. Pathologische Chemie door: Prof. W.C. de Graaff, 2x, met los stencil: "Urineonderzoek", 1942-1943
14. Pharmaceutische chemie (dictaat I-III en dictaat 2), 4x, met los daarin: uitnodiging voor vergadering van de Nederlandsche Vereeniging voor Biochemie, lijst van nieuw verschenen boeken, stencil: "Pharmaceutische chemie v.d. belangrijkste geneesmiddelen", reclameformulier voor Souframin en losse vellen met aantekeningen en een briefje van "Ru", Hilversum, 1943-1944

15. Pharmacognosie I en II door: Prof. W.C. de Graaff, met advertenties erin over publicaties, 2x, 1942

Doos 2C

16. Pharmacologische chemie, 2x:

1. "caput selectum" door: Dr. J.S.N. Cramer met los daarin stencils betreffende diverse stoffen, 1942
2. "beantwoording van vragen van het doctoraal-examen" met losse uitgeknipte cartoon en vloeiblad, s.d.

17. Plantensystematiek door: Prof. W.C. de Graaff, 2x, met los vel, 1944

18. Practicum M.T.S. IV, s.d., met los daarin: een rekening van de Courant Nieuws van de Dag uit 1954 en een rondschriften van Ciba uit 1954

19. Quantitatief werk, s.d.

20. Quantitatieve analyse (gewichtsanalyse) door: J. Cramer, 1941

21. Quantitatieve analyse; literatuurschrift (literatuurvermeldingen uit uiteenlopende jaren), 1942

22. Qualitatieve en Quantitatieve Analyse (fouten in de) door: Dr. E.H. Vogelenzang, met foldertje betreffende wat te doen bij het vallen van brandbommen, 1944

23. Receptuur (practische), met losse vellen en reclamefolders, 2x, 1946

24. Toxicologie (1: literatuur en 2: verslagen), 2x, 1: 1946 en 2: s.d.

25. Verbandleer, 1945